

LUOTO

Teemu Korpijärvi

Eskil Aarnenpoika sinnitteli veneensä peräsिमessä hiljalleen laantuvan myrskyn voimaa vastaan. Matalalla roikkuvat pilvet olivat yhä lyijynharmaita, mutta sade oli lopultakin tauonnut ja kaukaisuudessa taivas näytti jälleen aavistuksen vaaleammalta. Laineet kohosivat ja laskivat mustina ja tummanvihreinä kaikkialla avoimen saaristolaispurren ympärillä. Eskilin jättäessä rannan taakseen taivaalla oli ollut pilviä. Mikään ei ollut kuitenkaan enteillyt sitä myrää, joka hänet oli päässyt ulkosaaristossa yllättämään.

”Ei hyvä sää taitavaa purjehtijaa tee”, hänen isänsä oli aina muistuttanut, ja tutullakin väylällä saattoi kohdata odottamattoman vastoinkäymisen. Eskil oli purjehtinut näillä vesillä vuosikymmenten ajan eikä hän enää ollut nuori. Hän tunsu reitin mantereelta Hallikarille yhtä hyvin kuin kuka tahansa kruunun luotsi ja paremmin kuin useimmat. Sen tähden hän oli paitsi rannikkopitäjän parhaita veneenveistäjiä, kalastajia ja metsästäjiä – mutta myös verrattain menestynyt salakuljettaja. Hän rahtasi meren ylitse itse polttamaansa viinaa sekä tervaa ja turkiksia, joita hän osti sisämaan kauppamiehiltä jotka eivät useinkaan halunneet maksaa tullia virallisilla kauppapaikoilla. Tällä kertaa Hallikari oli hänelle kuitenkin vain rajuilman pakottama välietappi pidemmällä purjehduksella.

Myrsky oli eksyttänyt hänet pahoin, mutta kelin kirkastuessa ja käydessä poutaiseksi hän onnistui navigoimaan tutulle väylälle, eikä aikaakaan kun hän sai näkyviin merestä esiin pistävän, laakean ja kasvillisuuden karttaman luodon. Siellä hänen sukunsa oli kartuttanut elantoaan luonnon antimilla lukemattomien sukupolvien ajan.

Lähestyessään rantaa hän sai varoa vedessä vaanivia petollisia kiviä. Ne pistivät matalaksi käyvästä vedestä kuin ahnaat, rosoiset hampaat, vain odottaen veneen pohjaa puraistavaksi. Päästyään matalaan veteen hän laski purjeensa ja sauvoi viimeiset kyynärät. Täällä merenpohja tuntui aina muuttavan muotoaan ja siellä missä vielä edellisenä vuonna oli ollut turvallista, saattoi nyt vaania tuntematon kivipaasi.

Luodolla oli pitkä ja synkkä historia. Vuosikymmeniä sitten hänen isoisänsä oli tavannut sytyttää valkean näiden samojen kallioiden rantaan ja houkutella vaaraa aavistamattomia kauppiaita: saksalaisia, ruotsalaisia, gotlantilaisia ja kaikkien muiden kruunujen alamaisia ajamaan aluksensa kiville. Sitten hän oli muiden joukkioonsa kuuluneiden miesten kanssa tappanut laivaväen ja vienyt heidän omaisuutensa sekä arvokkaat köydet ja purjekankaat. Itse asiassa Eskilinkin veneessään käyttämä tummanpunainen purje saattoi olla peruja joltain noista ryöstöretkistä. Niin kamala ja Jumalaa pelkäämätön mies hänen isoisänsä oli ollut että häntä oli kutsuttu Eerik Perkeleeksi aina siihen saakka kunnes hänet oli saatu kiinni, hänen pieni joukkionsa tapettu ja hänet itsensä viety Turun linnaan saakka hirsipuuhun, ja aina sen jälkeenkin.

Veneen keulan karahtaessa rantaan Eskil kömpi hylkeennahkaisissa saapikkaissaan liukkaille kallioille, ryhtyen kiskomaan rantaan lyövissä laineissa keinuvaa venettä pidemmälle. Sateen ja pärskeiden kastelemat vaatteet olivat likomärät. Niiden paino ja kivien liukkaus teki ponnistuksesta tavallistakin raskaamman. Hän kirosi kauan ja hartaasti kunnes vene oli niin pitkällä etteivät meren aallot enää voineet viedä sitä mukanaan. Hän otti veneestä vasikanvuotaan kietomansa hakapysyn luotipusseineen, ruutisarvineen ja muine tarpeineen. Pienellä onnella luodolta löytyisi lepäileviä hylkeitä. Samalla hän riisui märän sarkatakkinsa ja heitti sen kuivumaan veneen laidalle. Sää oli käymässä nopeasti lauhkeammaksi ja kesä oli lämmin, joten vaikkei hän onnistuisikaan saamaan aikaiseksi tulta, hän voisi hyvällä onnella välttää vilustumisen ja keuhkotaudin. Sellainen olisikin luultavasti hänen ikäiselleen miehelle kuolemaksi. Lopuksi hän vielä varmisti että vuotien ja huopain alle kätkeyty lastinsa oli huolellisesti piilossa.

Vasta kääntyessään ympäri hän huomasi ettei ollutkaan paljailla kallioilla yksin.

Kauempana rannasta, siellä missä muinaiset aikakaudet olivat murtaneet kallioon porrasmaisen kohouman, käyskenteli kummalliseen mekkoon pukeutunut tyttö tai nuori nainen. Eskil hämmästyti suuresti. Hän ei ollut koskaan kuullut kenenkään muun käyttävän luotoa. Aivan ensiksi hän painautui rannassa lepäävän suuren siirtolohkareen varjoon ja tähysti epäluuloisesti pitkin aalloista kohoavia kallioita. Miksei hän ollut huomannut tyttöä

aikaisemmin, ja missä olivat hänen seuralaisensa? Odottamaton muukalainen ei voinut vielä olla yli kahdenkymmenen. Kaipa hän oli saapunut jonkun seurassa? Eskil ei yrityksistään huolimatta onnistunut näkemään muita, eikä tyttöäkään näyttänyt vielä huomanneen häntä, niin keskittyneesti hän kuljeskeli luodon keskivaiheilla. Aikansa asiaa pohdittuaan ja harmaantuvaa partaansa nypittyään Eskil päätti lähteä selvittämään mistä oli kyse. Niinpä hän irtautui kiven heittäjästä varjosta ja lähti astelemaan tyttöä kohti hakapysy poikittain käsivarsillaan. Tyttö ei kuitenkaan huomannut häntä ennen kuin Eskil hihkaisi tervehdyksensä muutaman sylin päästä.

Neitonen käännähti yllättyneesti ympäri ja näytti hiukan säikähtäneeltä. Eskil koetti hymyillä rauhoittavasti, vaikka näyttikin varmasti likomärkänä ja rähjäisenä, risupartaisena, ahavoituneena ja ase käsissään mitä viheliäisimmältä rantarosvolta. Nuori nainen piteli oikeassa kädessään myrskylyhtyä ja puristi vasemmalla kädellään rintaansa vasten pientä mustakantista kirjaa. Ilmeisesti se oli ollut ahkerassa käytössä, sillä käpristyneiden sivujen välistä roikkui kirjanmerkkeinä lukuisia rispaantuneita kangassuikaleita. Tuuli tempoi tytön mekkoa, jonka kaltaista Eskil ei tosiaan ollut aiemmin nähnyt. Hiuksensa nainen oli palmikoinut pitkiksi leteiksi, jotka yltivät aina hänen vyötäisillensä saakka. Hänen nuorilla kasvoillaan oli terve puna ja hänen pelästynyt hämmästyksensä muuttui pian uteliaaksi helpotukseksi.

Nyt kun Eskil oli siinä, hän ei ollut oikein varma kuinka hänen olisi tullut toimia. Lopulta hänen uteliaisuutensa voitti ja hän yskäisi ulos kysymyksensä: "Kuinka sinä olet päätynyt tälle luodolle, tyttö? Onko täällä muita kanssasi?" Eskilin ensimmäinen ajatus oli että tyttö saattoi olla haaksirikkoinen. Hänen veneensä oli ehkä kaatunut myrskyssä ja hän oli onnistunut pelastautumaan rannalle. Ehkä hänen ystävänsä olivat hukkuneet ja hän oli nyt avuton - vanhan salakuljettajan armoilla? Samalla, tytön ryhtyessä vastaamaan, hän kuitenkin näki, ettei siitä voinut olla kyse. Neitosen vaatteet olivat tuskin märemmät kuin hänen omansa, ja myrsky oli raivonnut vielä hetki sitten kaikella voimallaan. Veden varaan joutunut tyttö ei myöskään olisi varmasti saanut pelastettua mukaansa lyhtyä tai raamattua, vaikka kuinka olisi toivonut Jumalan pelastusta hädässään. Itse asiassa tytön vaatteet vaikuttivat hänen omiaan kuivemmilta.

Tyttö räpäytti silmiään kuin selvittääkseen ajatuksiaan ja istahti sitten muitta

mutkitta lähimmälle kivelle, laskien lyhdyn jalkoihinsa. "Minä tulin tänne yksin", hän vastasi. "Olen ollut täällä jo jonkin aikaa." Tytön ääni oli kirkas ja ystävällinen, mutta hänen sanansa saivat Eskilin kulmat kurtistumaan epäluuloisesti. Hän aprikoi kuinka ihmeessä tytön vastaus voisi olla paikkansapitävä - ellei hän ollut jotain muuta kuin miltä näytti. Ehkäpä kyseessä oli joku hänen isoisänsä ryöstelyn uhreista jonka rauhaton, kirkkomaahan hautaamaton sielu oli tullut piinaamaan tappajansa jälkikasvua? Tai entä jos luodolla sittenkin piileksi toisia? Ehkä miesjoukko makasi kivikossa heinien, kanervien ja kitukasvuisten katajien katveessa valmiina karkaamaan hänen kimppuunsa ja viemään hänen pyssynsä, veneensä ja...

Eskil vilkaisi selkensä taa, rantaan kiskotun purtensa ja sen salaisen lastin suuntaan.

Tyttö oli huomannut hänen katseensa pälyilyn, harteidensa kyyristymisen ja tavan, jolla hän oli kiristänyt otetta lataamattomasta lunttupyssystään. Tytön kasvoilla viivähti viekas hymy, ja hän naurahti rauhoittavasti heleällä äänellään. "Älä ole huolissasi. Minä olen yksin, eikä kukaan ole kanssani sinua lukuun ottamatta. Tule ja istu tänne kanssani. Näytät aivan likomärältä, eikö sinun kannattaisi virittää tuli lämpimiksesi? Mikä sinun nimesi on?"

Eskil vilkaisi vielä taakseen, kuin varmistaakseen ettei kukaan ollut hiipimässä hänen veneelleen. Kun kaikki vaikutti olevan kunnossa, hän nousi tytön luokse ja istahti lähimmälle kivelle, laskien pyssyn polvilleen. "Minun nimeni on Eskil Aarnenpoika, kotipitäjäni on Mustasaarella." Nuoren naisen katse kirkastui entisestään ja hänen ääneensä tuli ihastunut nuotti: "Tosiaanko? Minäkin olen Mustasaaresta, asun vain vähän matkan päässä kauppapaikasta etelään." Eskil vilkaisi tyttöä epäluuloisesti ja ryhtyi sitten kaivamaan valkeaa liitupiippua tupakkamassistaan. Hän toppasi nahkakukkarossa paitansa sisällä kuivana säilynyttä kessua piippuun ja pudisti päätään. "Minä olen asunut koko ikäni sillä seudulla, enkä ole koskaan tavannut sinua tai nähnyt sinua kenenkään kanssa." Ryhtyessään iskemään tuluksilla tulta Eskil tunsu epäluulonsa paisuvan sisällään. "Minä tunnen kaikkien tilojen ja rantamökkien asukkaat monen virstan matkalta, enkä ole koskaan kuullutkaan sinusta."

Tyttö hymyili hiukan, laskien kirjasensa polvilleen ja sormeillen sen kuluneita nahkakansia. "Minä asun leskiäitini ja aviomieheni kanssa pienessä tuvassa meren rannalla.

Isäni nimi oli Eerik ja hän kuoli monta vuotta sitten. Hän kertoi minulle tarinoita tästä luodosta. Hänet otettiin ruotumiehenä kruunun rulliin ja hän kuoli siinä suuressa sodassa jota nykyään sanotaan Rappasodaksi tai Pitkäksi vihaksi. Karjalan ryssät hävittivät koko Suomea Viipurista kaukaisimpaan pohjolaan asti, eikä kukaan ollut turvassa viiteen kolmattakymmenettä vuotta. Äitini korjaa verkkoja ja mieheni kalastaa. Meille ei ole vielä siunaantunut omia lapsia."

Eskil vetäisi ensimmäiset henkoset piipustaan ja puhalsi suupielestään pitkän savukiehkuran. "Minä en ole sellaisesta sodasta kuullutkaan." Piipunvartta pureskellen hän tuijotti tyttöä tuuheiden kulmiensa ja huopahattunsa märkänä retkottavan lierin alta. "Kaipa minä siitä olisin kuullut jos sellainen sota olisi sodittu. Tai sinusta, jos tosiaan olisit tältä seudulta. Mikä sinun nimesi on?"

Nainen kääntyi hetkeksi katsomaan merelle ja vastasi sitten. "Minä olen Eeva. Eeva Eerikintytär." Vanhus tunsu rentoutuvansa hiukan ja imaisi uudelleen piippunsa vartta. "Minulla on poika jolla on sama nimi - Eerik." Tyttö kääntyi taas kuuntelemaan häntä ja näytti keskittyvän hänen jatkaessaan.

"Myös isoisäni oli Eerik. Se on aika tavallinen nimi täällä päin. Hän oli kamala mies joka ryösteli haaksia näillä kurjilla kallioilla. Tänne hän sytytti tulensa ja houkutteli pahaa aavistamattomat laivat luotoa ympäröiville matalille ja karikoille. Sitten hän tappoi tovereineen kaikki matkustajat ja miehistön, jotka selvisivät rantaan saakka ja ryöstivät heidän laivansa putipuhtaiksi." Eskil virnisti harvahampaisella suullaan. "Eivätkä hänen syntinsä jääneet siihen. Sanotaan, että kun hän ei ryöstellyt täällä Hallikarilla, hän ryösti lappalaisia eränkävijöitä. Hänen kerrotaan osanneen käskeä myös säätä niin, että hän kykeni nostattamaan ja tynnyttämään myrskyn miten tahtoi. Tarinoiden mukaan hän oli Pohjanlahden perukan taitavin hylkeenpyytäjä, mutta hän jäi lopulta kiinni kolttosistaan ja joutui hirsipuuhun."

Tyttö näytti kiinnostuneelta, ja kun Eskilin kertomus hetkeksi taukosi, hän kysyi: "Onko täällä sitten paljonkin hylkeitä? Minä olen nähnyt niitä vain harvoin, enkä milloinkaan tällä luodolla." Eskil naurahti ja sanoi sitten: "Olet varmasti erehtynyt. Tulen tänne ampumaan niitä joka talvi, ja keväisin ja syksyisin kun linnut muuttavat, tulen tänne

ampumaan niitäkin." Tyttö näytti epäuskoiselta ja ryhtyi inttämään vastaan. "Minä olen käynyt täällä usein, enkä ole milloinkaan nähnyt ainoatakaan hyljettä. Siksi minä ihmettelinkin miksi tällä kivellä on sellainen nimi."

Tyttöä kuunnellessaan Eskil tunsu epäluulonsa nostavan taas päätään. Kuinka ihmeessä hän oli päässyt luodolle? Siihen kysymykseen hän ei ollut saanut vastausta. Entä jos tämä Eeva ei ollut ihminen laisinkaan? Eskil oli kuullut Mustasaareen saapuvien merimiesten kertomuksia nahkaa vaihtavista hylkeistä, jotka saattoivat ottaa nuoren naisen hahmon noustessaan kuivalle maalle ja hurmasivat kuolevaisia miehiä viekoittelakseen heidät vetten syvyykseen. Hän oli kuullut saman tarinan myös omalta isältään ja muutamalta vanhalla hylkeenmetsästäjältä, joten se oli varmasti paikkansapitävä. Ajatuksen riivaamana hän alkoi pälyillä Eevaa yhä epäluuloisemmin. Poltettuaan piippunsa loppuun, hän kopsautti sen pesän tyhjäksi saappaankantaa vasten ja nousi jalkeille. Hän sujautti piipun takaisin massiinsa ja lasi kätensä lanteilleen. "Kuka sinä oikein olet", hän kivahti tytölle. "Kuinka sinä tänne tulit? Minä en ole koskaan tavannut sinua tai kuullutkaan sinusta - eikä kukaan muu minun lisäkseni käy tällä luodolla!"

Tyttö nielaisi ja nousi myös jalkeille. Hän poimi lyhtynsä ketterästi maasta ja hänen ääneensä nousi hätäntynyt nuotti. "Ei minulla ole mitään pahoja aikeita sinua kohtaan. Minä soudin tänne mantereelta pienellä ruuhella. Se on tuolla läheisessä valkamassa. Minä voim näyttää sen sinulle jos tahdot." Eskil nyökkäsi ja murahti vastauksensa: "Kulje edellä ja näytä tietä." Tyttö teki työtä käskettyä ja lähti astelemaan sulavin liikkein kallioiden katveessa olevaa poukamaa kohti. Aina välillä hän kääntyi katsomaan Eskiliä, joka liikkui paljon häntä itseään kömpelömmiin, liukastellen sateen huuhtomalla kalliolla ja väistellen painanteisiin kerääntyneitä lammikoita. Päivä oli alkanut kääntyä iltaan kuin huomaamatta ja mereltä puhaltava tuuli puri kirpakkana Eskilin märän pellavapuseron lävitse. Hän huomasi ihonsa nousevan kananlihalle ja hampaidensa alkavan kalista auringon alkaessa painua lännessä kohti meren aaltoja ja heittäessä pitkiä varjoja kivien muodoista. Lopulta he saapuivat luodon pohjoisrannalle, korkeampien kallioiden väliin jäävälle rannalle, jonka levän peittämät kivet olivat hioutuneet pyöreiksi ja pehmeämuotoisiksi. Tälle kivikkokaistaleelle, kallioiden suojassa kasvavaan katajikkoon, oli vedetty pieni, puinen ruuhi, jonka luo Eeva pysähtyi.

Salakuljettaja lähestyi venevalkamaa varautuneesti, vilkuillen jälleen ympärilleen aivan kuin odottaen jonkun karkaavan kimppuunsa hetkellä minä hyvänsä. Hän kannatteli lunttupyssyään kaksin käsin ja piti sen piipun varautuneesti suunnattuna kivikkoon edessään. Yllättäen viilentynyt puhuri sai hänen ryhmyiset sormensa kohmeisiksi ja muistutti häntä reumastaan. Hän pysähtyi siksi hetkeksi rannan reunamalle, että sai kaadettua pyssynsä piippuun mitallisen ruutia ja juntattua kankaanpalaan käärityn kuulan sen päälle. Sitten hän veti aseensa hanaan nakshtaen vireeseen. Tyttö seuraili hänen puuhasteluaan ruuhen viereltä, eikä näyttänyt häiriintyvän siitäkään, kun hän syytti luntun vapisevin käsin. Eskilin oli yritettävä useasti, ennen kuin sai nyörin kytemään ja kiinni taakse vedettyyn hanaan. Häntä kummastutti hieman, ettei kallioilla näkynyt heidän lisäksi lainkaan muuta elämää - ei hylkeitä sen paremmin kuin merilintujakaan. Hän ei ollut koskaan nähnyt luotoa näin autiona, ei myrskynkään jälkeen.

Saatuana pyssynsä lopulta ampumavalmiiksi, Eskil asteli ruuhen luokse. Hän vilkaisi tervantuoksuista venettä ja pudisti päätään odottavalle tytölle. "Et sinä ole tällä veneellä luodolle yksin päässyt." Eskilin katse oli tuima ja hänen mittaava katseensa siirtyi veneestä tyttöön. "Minä olen purjehtinut näillä vesillä koko ikäni - eikä voimakaskaan mies olisi selvinnyt tuolla venholla myrskyssä. Minä olin itsekin vähällä joutua Ahdin saaliiksi ja huusin Jumalaa hätääni kamppaillessani rajuilman mahtia vastaan. Kuinka *sinä* olisit päässyt saarelle tuolla ruuhella?" Hänen ääneensä oli noussut syyttävä sävy, jossa häivähti paitsi epäuskoa, myös loukattua kunniaa.

Eevan vastaus ei auttanut asiaa: "Minä soudin mantereelta. En minä siihen apua tarvinnut, matka ei ole pitkä. Sää oli tullessani sitä paitsi kirkas ja meri tyyni. Se ei ollut temppu eikä mikään."

Eskil kiristi hampaitaan ja tunsi kylmien, märkien vaatteidensa kankaan liimautuneena ihoaan vasten. Hän muisti heti naisen nähdessään kiinnittäneensä huomiota siihen, kuinka kuivat hänen vaatteensa olivat. "En usko sinua", hän murahti. "Vaikka olisit päässyt Hallikarille yksin ennen myrskyä — ja sitäkin epäilen — sinulla ei olisi ollut täällä mitään suojaa luonnon raivoa vastaan, eivätkä mitkään rukoukset Kristukselle olisi säästäneet sinua rajuilmalta." Hän vilkaisi merelle ja ryhtyi sitten tutkimaan ruuha

tarkemmin. Se oli selvästikin vanha - sellaista perinteistä tyyppiä, jota oli käytetty ammoisista ajoista alkaen. Vene oli tervattu moneen kertaan ja sen puu oli vuosikymmenten pyöristämää ja pehmeämuotoista. Hän oli nähnyt elämänsä aikana kymmeniä, ellei satoja samanlaisia purjeettomia soutuveneitä ja tunsi hyvin niiden vahvuudet ja heikkoudet. Eskil oli itsekin valmistanut samanlaisen rannikkokalastusta varten, muttei ollut koskaan tuonut sitä näin kauas ulommille luodoille. "Minä tunnen nämä veneet hyvin ja mantereelle on pitkä matka - raskas soutaa nuorenkin miehen, eikä tällaista venettä ole tehty avomerellä soudettavaksi." Hän kuljetti ryhmyisiä sormiaan pitkin veneen laitaa, ohi aironhangan ja...

Tyttö vastasi jotakin, mutta Eskil ei kuullut mitä toinen sanoi. Hänen katseensa oli pysähtynyt ruuhan laitapuuhun kaiverrettuun veneentekijän puumerkkiin, eikä hän ollut uskoa silmiään. Hän vei sormensa sen päälle ja kosketti sitä varmistuakseen, että se todella oli siinä, eikä vain jonkin riivaajan heittämä heijastus hänen silmiinsä. Vaikka laitapuu oli kulunut ja merkin päälle oli vedetty tervaa monen monituiset kerrat, hän tunnisti puumerkin välittömästi. Olihan se hänen omansa. Silmät laajentuneina ja huulet hämmästyksestä raollaan, hänen katseensa alkoi sinkoilla pitkin venettä. Tuolla oli se lovi, jonka hän oli epähuomiossa kalauttanut kirveensä terällä tuhtoon ja tuolla oli jälkiä siitä, kun hän oli lohenperkuun jälkeen pyyhkinyt puukkoaan kaaripuuhun. Hän puristi toisella kädellä veneen laitaa ja hänen pyssynsä oli pudota hänen kainalostaan. Hän haroi partaansa kykenemättä käsittämään mistä oli kyse. Lopulta hän kääntyi tytön puoleen silmät villisti leimuten ja kohotti lunttupyssynsä piipun kirjaa ja lyhtyä kannattelevan nuorikon suuntaan. "Mitä perkelettä täällä on tekeillä? Tämä vene on minun omani - omin käsin tekemäni. Eikä se kuitenkaan voi olla! Kerro heti tai Jumalan nimeen minä ammun sinut siihen!"

Tyttö astui hätäntyneesti taaksepäin ja laski myrskylyhtynsä heidän väliinsä. Noustessaan ylös hän kohotti kättään rauhoittavasti, siniset silmät jännittyneesti Eskilin palavaan katseeseen lukkiutuneina. "Minä en ole kertonut sinulle kaikkea, se on totta. Olen pitänyt osan totuudesta itselläni. Minä en enää uskonut, että sinä tulisit tänne." Hän puristi tiukasti mustakantista kirjaansa, ja vaikka Eskil olisi halunnut astua lyhdyn valopiirin ylitse, hän ei saanut itseään liikkumaan. Oli aivan kuin hänen ruumiinsa olisi kieltäytynyt kulkemasta lyhdyn heittämän valon yli. "Mitä pirua sinä puhut tyttö? Kerro

minulle kuka tai mikä sinä olet!"

Tyttö nielaisi, ja kun Eskil ryhtyi kiertämään lyhdyn valopiiriä, tyttö liikkui niin, että hän oli aina sen toisella puolella, kunnes Eskil lakkasi yrittämästä. "Minä en oikeastaan enää uskonut että saapuisit. Siksi olinkin niin yllättynyt kun yhtäkkiä vastasit kutsuuni, isoisä."

Eskilin leukaperät kiristyivät. Tyttö oli selvästikin heikkopäinen ja mahdollisesti vaarallinen. Aivan kuin aistien hänen ajatuksensa, Eeva jatkoi: "Pyssystäsi sen paremmin kuin puukostasikaan ei ole sinulle mitään hyötyä. Sinä olet minun kauan sitten kuollut isoisäni, etkä sinä pysty vahingoittamaan minua millään sellaisella mitä mukanasasi kannat. Sinä olet ollut kuolleena jo pitkään ja minä olen suojannut itseni sinulta." Eskil pudisti päätään ja sai töin tuskin ärähdettyä: "Valehtelet!"

Eeva pudisti päätään ja vastasi vanhan salakuljettajan katseeseen tuimasti. "Minä puhun totta, vannon sen Jumalan nimeen. Sinä kuolit Herran vuonna 1568. Äiti ja isä kertoivat sinun lähteneen linnustamaan ennen kuin he olivat tavanneet. Mereltä oli noussut odottamatta myrsky, jonka kurimuksesta et koskaan palannut. Sinua ei koskaan löydetty, eikä sinua siksi haudattu kirkkomaahan. Minä asun äidin kanssa yhä sinun vanhalla kotitilallasi meren rannalla. Isä ei koskaan saanut hankituksi uutta purjevenettä."

Tytön puhuessa Eskil alkoi kiinnittää enemmän huomiota hänen piirteisiinsä ja huomasi leuan muodossa, korkeassa otsassa ja kulmien kaareissa jotain mikä muistutti häntä vaimostaan. Ennen kuin hän ehti ryhtyä väittämään vastaan, Eeva jatkoi: "Minä perin sinun verilinjassasi Eerik Perkeleen mahdin ja olen voimakas noita. Isä tiesi sinun rikastuneen viinanpoltolla ja salakuljetuksella, mutta hän ei koskaan löytänyt aarrekätköäsi, eikä miehenikään ole sitä löytänyt. Siksi minä olen tullut tälle kurjalle luodolle kerta toisensa jälkeen, ja nyt sinä kerrot minulle minne aarteesi hautasit!"

Eerik ei ollut aluksi uskoa korviaan, mutta tytössä oli kieltämättä yhdennäköisyyttä isoäitinsä kanssa. Oikeastaan hänellä ei ollut käsitystä siitä kuinka kauan oli myrskyssä purjehtinut, eikä hänellä ollut selkeää muistikuvaa ajan kulusta. Vaikka osa hänessä koetti parhaansa mukaan kiistää tytön kertomuksen, hän piti sitä hetki hetkeltä uskottavammalta. Ehkäpä hän tosiaan oli hukunut myrskyssä ja taivaan portit olivat olleet hänelle salvatut paitsi syntiensä, myös sen tähden ettei häntä siksi koskaan oltu siunattu kirkkomaan

muurien sisälle? Ehkäpä nuori nainen tosiaan oli hänen pojantyttäreensä, joka oli kutsunut ja vanginnut hänen sielunsa luodolle? Ainakaan hän ei saanut sormeaan koukistumaan hakapyssynsä liipaisimella. Hän antoi muskettinsa piipun painua ja käänsi sen syrjään.

Hän alkoi nauraa. Se alkoi kevyenä hekotuksena, mutta mitä vihaisemmiksi myrskylyhdyn toisella puolella seisovan tytön kasvot muuttuivat, sitä syvemmäksi se kävi. Lopulta koko luoto kaikui hänen hörönauruaan.

Tämä sai Eevan kimpaantumaan ja avaamaan mustakantisen kirjansa. Hän kivahti kiukkuisesti: "Sinä paljastat minulle salaisuutesi tai minä vannon, että minä sidon sinun henkesi vaeltamaan ikuisesti tälle kurjalle kivelle isoisäsi väkevimmillä sanoilla! Sinä et koskaan tunne muuta kuin kylmää ja viimaa, eivätkä läheltäkään purjehtivat veneet voi nähdä sinua auttaakseen! Sinä kerrot minulle tai minä kiroan sinut Helvettiin, jossa sinä kynät pirunpeltoa noista rannan kivistä! Ainoastaan lokit voivat sinut erottaa ulostaakseen päällesi, viemään unesi rääkynällään ja nokkiakseen lihaasi!"

Lopulta Erikin nauru vetäytyi viheliäiseksi hymyksi hänen suupieleensä ja hän kouraisi mielteliäästi partaansa, laskien pyssynsä tukin rantakivikkoon. "Kyllä sinussa tyttö taitaa virrata minun ja isoisäni veri. Me olemme kelvotonta ja kurjaa sukua kaikki tyyni. Hyvä on. Sinä siis haluat tietää missä minun aarteeni on? Minä kerron sen sinulle."

Eeva suorastaan kihisi kiukusta ja vilkaisi vuoroin kirjastaan avaamaansa aukeamaa, vuoroin isoisänsä aavekuvaa, jonka oli kalmanväkenä vetänyt luokseen saariston vesien syvyyksistä. "Älä lue loitsuasi vielä, vaan kuuntele minua." Eskil risti kätensä rintakehällään ja ryhtyi kertomaan. "Lähtiessäni tälle purjehdukselle, mihin kiirastuleen se minut kuljettikaan, en ollut perheelleni täysin rehellinen. Minä kerroin heille saapuvani ampumaan lintuja tänne Hallikarille. Minä kuitenkin valehtelin heille. Aikeeni oli purjehtia Merenkurkun poikki ja karata iäksi. Kruununvouti oli päässyt jäljilleni, enkä aikonut jakaa oman isoisäni kohtaloa. Niinpä pakkasin kaiken kätkemäni hopean ja jokaisen kuparimyntin mukaani ja työnsin purteni vesille tarkoitukseni jättää niin isäsi kuin isoäitisiikin, ja matkustaa Tukholmaan tai Uppsalaan, jossa kukaan ei minua tuntenut. Kummassa tahansa kaupungissa olisin voinut elää saaliillani herroiksi ja esiintyä kunnollisena ja rehellisenä saaristolaivurina. Osan aarteestani olin aikeissa kätkeä tälle saarelle myöhempää noutamista varten." Hän kykeni vaivoin pidättämään nauruaan Eevan

raivosta tummuneen katseen edessä. "Ymmärrät kai nyt, miksi sinun kiroamisesi ja noitumisesi huvittavat minua? Etsimäsi aarteen täytyy matala luideni ja veneeni jäänteiden kanssa aaltojen syvyyksissä tämän paikan ja rannikon välillä."

Eskilin nauru sekoittui tummuvalla iltataivaalla kaartelevien merilokkien rääkynään. Eskil kohotti partaisia kasvojaan synkkenevän ulapan suuntaan. "Minun on palattava takaisin veneelleni ja jätettävä sinut tänne elävien maailmaan. Mutta älä huoli. Pian sinä varmaankin liityt seuraani ja pääset laskemaan kanssani rahoja joita etsit. Näyttää nimittäin siltä, että mereltä on nousemassa uusi myrsky. Näyttää samanlaiselta kuin se joka vei minut Ahdin valtakuntaan."

Sitten hän oli poissa, aivan kuin ei koskaan olisi ollutkaan muuta kuin muisto toisesta ajasta. Ensimmäisten sadepisaroiden ryhtyessä pesemään lokkien sotkemia rantakallioita Eeva Eerikintytär jäi seisomaan Hallikarille yksin.